

I.I.Axtamov

**MUSIQA TARIXI
(CHET EL MUSIQASI TARIXI)**

UDK: 78.03
BBK: 85.313

Axtamov, Islom Ilhom o'g'li.

Musiqa tarixi (Chet el musiqasi tarixi) [Matn] o'quv qo'llanma /
I.I.Axtamov.-Buxoro: "BUXORO DETERMINANT" MCHning
Kamolot nashriyoti, 2022. 132-b.

Mazkur "Musiqa tarixi" (Chet el musiqasi tarixi) o'quv qo'llanmasida G'arbiy Yevropa mamlakatlari vokal va cholg'u musiqasi tarixi, XVII – XX asrlardagi musiqiy yo'nalish va oqimlar, shu davrlarda ijod qilgan kompozitorlarning hayoti va ijodi haqidagi ma'lumotlar berilgan.

Ushbu o'quv qo'llanma 5111100 - musiqqa ta'limi yo'nalishi bo'yicha tahsil olayotgan bakalavrlarga mo'ljallangan.

Taqrizchilar:

B.X.Madrimov – BuxDU qoshidagi pedagogika instituti "Musiqa ta'limii" kafedrası professori, p.f.n.

S.B.Saidiy – NavDPI "Musiqa ta'limii" kafedrası professori, s.f.n.
O'zbekiston kompozitorlari va bastakorlari uyushmasi a'zosi,
kompozitor. Xalqaro qadimgi dunyo ilmiy akademiyasi Akademigi

ISBN: 978-9943-8581-4-5

**Ushbu o'quv qo'llanma Oliy va o'rta maxsus ta'lim
vazirligining 2022 yil "2" avgustdagi "257"-sonli buyrug'iga
asosan nashr etishga ruxsat berildi.**

ANNOTATSIYA

Oliy maxsus ta'lim muassasalari 5111100 musiqa ta'limi talabalari uchun mo'ljallangan ushbu "Musiqqa tarixi" (Chet el musiqasi tarixi) o'quv qo'llanmada Avstriya, Germaniya, Polsha, Italiya, Fransiya va boshqa mamlakatlarning dunyoda tanilgan klassik va romantik kompozitorlari hamda ularning ayrim (asosan musiqa ta'limi dastur va darsliklariga kirgan) asarlari haqida muxtasar ma'lumotlar berilgan.

Qo'llanmaning har bir mavzusi ilmiy adabiyotlarni nazariy tahlil qilish hamda o'quv dasturi va Davlat ta'lim standarti asosida yoritilgan. Amaliy mashg'ulotlarda vokal va cholg'u asarlardan ayrim namunalar tinglash va imkon darajasida nazariy tahlil qilishga urinib ko'rish, parchalarni cholg'uda chalib o'rganishni mashq qilish yoki kuyni bitta bo'g'inda kuylab (zam- zama, kuyni xirgoyi qilib) o'rganish kabi usullarni qo'llash nazarda tutilgan. Motsartning "Bahor sog'inchi", "Alla", Betxovenning "Sug'ur" kabi ayrim adabiy matnlari o'zbek tiliga tarjima qilingan qo'shiqlarni o'rganishni mustaqil ta'lim materiali sifatida tavsiya etilgan.

Fanning maqsadi va vazifalari oliy maxsus ta'limning Davlat ta'lim standartiga asosan belgilangan bo'lib, unda dars materiallarini o'zlashtirish jarayonida kompozitorlar ijodining uslubi va janr xususiyatlarini o'rganish, musiqaning mazmuni, vositalari va o'rganilayotgan asarlarning shakl tuzilishi va boshqa xususiyatlari tahlili, turli davr va yo'nalishlardagi kompozitorlar ijodida an'ana va yangilik munosabatlarini aniqlash, kompozitorlarning tavsiya etilgan asarlarini tinglab idrok etish va ulardan parchalarni yodda saqlash kabi vazifalarni amalga oshirilishi nazarda tutilgan.

© "KAMOLOT" nashriyoti
© Axtamov Islom Ilhom o'g'li

MUNDARIJA:

KIRISH	5
XVII asrgacha Yevropa musiqa madaniyati	8
XVII –XVIII asrlar opera ijodi	16
XVII – XVIII arslar cholg'u musiqasi	26
I.S.Bax ijodi	37
G.F.Gendel ijodi	42
K.V.Glyuk ijodi	50
I.Gaydn ijodi	58
V.A.Motsart ijodi	61
L.Betxoven ijodi	69
F.Shubert ijodi	78
K.M.Veber ijodi	82
F.Mendelson ijodi	86
R.Shuman ijodi	90
XIX asr Italiya kompozitorlari	94
XIX asr Fransiya musiqa madaniyati	100
XIX – XX asrlar Yevropa musiqa madaniyati	108
TEST SAVOLLARI	114
GLOSSARIY	120
FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI	130

Axtamov Islom Ithom o'g'li
Musiqa tarixi
(Chet el musiqasi tarixi)

Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi tomonidan oliy o'quv yurtlarining 5111100 - "Musiqa ta'limi" bakalavriyat ta'lim yo'nalishi talabalari uchun o'quv qo'llanma sifatida tavsiya etilgan

Muharrir:	L. Olimov
Tex.muharrir:	D. Abduraxmonova
Musahhih:	M. Shodiyeva
Badiiy rahbar:	M. Sattorov

Nashriyot litsenziyasi № 022853. 08.03.2022.
Original maketdan bosishga ruxsat etildi: 14.10.2022. Bichimi 60x84. Kegli 16 shponli. "Times New Roman" garnitura 1/16.
Ofset bosma usulida. Ofset bosma qog'ozi.
Bosma tabog'i 8,25 Adadi 20. Buyurtma №82

"BUXORO DETERMINANTI" MCHJ bosmaxonasida chop etildi. Buxoro shahar Namozgoh ko'chasi 24 uy
Tel.: + 998 98 778 47 27

ISBN: 978-9943-8581-5-6

9 789943 858156